

SLOVENSKA LEDINSKA IN HIŠNA IMENA V UNESCOVEM SEZNAMU NESNOVNE DEDIŠČINE V AVSTRIJI

MARTINA PIKO-RUSTIA

Slovenska ledinska in hišna imena na Koroškem so bila leta 2010 sprejeta v avstrijski seznam nesnovne dediščine pri Unesco. Naklonjeno medijsko poročanje o slovenskih imenih kot kulturni dediščini je pripeljalo do pozitivnega obrata v razmišljanju o ohranjenih domačih slovenskih imenih. Premik v kulturno razmišljanje je bil toliko pomembnejši, ker so bila krajevna imena na Koroškem desetletja predvsem politično obremenjena tema.

Ključne besede: slovenska ledinska in hišna imena, Koroška, Avstrija, Unesco, Avstrijski seznam nesnovne kulturne dediščine.

Slovenian field and house names in the region of Carinthia were added to the Austrian list of UNESCO intangible cultural heritage in 2010. Due to a favourable media response to Slovenian names as cultural heritage, the consideration of preserved domestic Slovenian names took a positive turn. Since place names had been a topic bearing a particular political load for decades, the turn towards cultural consideration was all the more important.

Keywords: Slovenian field and house names, Carinthia, Austria, UNESCO, Austrian inventory of intangible cultural heritage.

SLOVENSKA LEDINSKA IN HIŠNA IMENA NA KOROŠKEM – UNESCOVA KULTURNA DEDIŠČINA

V španski jahalni šoli na Dunaju so 11. marca 2010 javnosti predstavili prvi seznam Unescove nesnovne dediščine v Avstriji. Med dvajsetimi prošnjami je komisija takrat izbrala 18 kulturnih elementov, ki poslej predstavljajo nesnovno kulturno dediščino v Avstriji. Avstrijska komisija, ki jo sestavljajo zastopniki zveznih dežel, ministrstev in strokovnjaki, nove predloge sprejema vsake pol leta; doslej je bilo v seznam sprejetih 51 elementov. Tradicije, ustna izročila, znanje in veščine, ki so bile sprejete v avstrijski seznam nesnovne dediščine, so predstavljene na domači strani avstrijske sekcije Unesca za nesnovno dediščino, tj. Nacionalne agencije za nesnovno dediščino v Avstriji.¹

Prošnjo za vpis v ta seznam lahko vložijo društva oziroma posamezniki, ki v svojih domačih krajih ohranjajo znanja in tradicije, ki jih Unesco štiti s *Konvencijo o varovanju nesnovne kulturne dediščine* iz leta 2003. Po *Konvenciji* nesnovna kulturna dediščina obsega tisto dediščino, ki je skladna z veljavnimi mednarodnimi instrumenti za človekove pravice, z zahtevami o medsebojnem spoštovanju med skupnostmi, skupinami in posamezniki in s trajnostnim razvojem. *Konvencija* navaja pet glavnih področij nesnovne dediščine: ustna izročila, vključno z jezikom kot nosilcem nesnovne kulturne dediščine, uprizoritvene umetnosti, družbene prakse, rituale in praznovanja, znanje o naravi in svetu ter tradicionalne obrtne veščine. Predlog za vpis v avstrijski seznam nesnovne dediščine sledi kriterijem *Konvencije*, prosilci pa morajo poleg

---

¹ Nationalagentur für das Immaterielle Kulturerbe in Österreich (<http://nationalagentur.unesco.at>).

osnovnega opisa izvajanja in ohranjanja tradicije v preteklosti in sedanjem času predstaviti tudi spremembe in dejavnike tveganja, ki ogrožajo tradicijo, kakor tudi načrtovane ukrepe za ohranitev oziroma načrte za inovativno posredovanje žive dediščine mlajšim rodovom. Hkrati morajo prosilci zagotoviti, da je izvajanje tradicij skladno z avstrijskimi pravnimi predpisi.²

Med prvimi sprejetimi elementi so bila slovenska ledinska in hišna imena na Koroškem (*Slowenische Flur- und Hofnamen in Kärnten*). Ko je Avstrija leta 2010 prvič predstavila tradicije na področju nesnovne dediščine, ki jih želi ohraniti z Unescovo konvencijo, je bilo zanimanje medijev temu primerno veliko. O slovenskih ledinskih in hišnih imenih kot pomembni kulturni dediščini so poročali avstrijska in slovenska televizija, avstrijske, koroške in slovenske radijske postaje, avstrijski in slovenski časopisi. Najpomembnejše pa je bilo široko poročanje koroških medijev, ki so med drugim postavili vprašanje, ali bo po uvrstitvi teh imen v Unescov seznam na Koroškem prišlo do prevrata v mišljenju.³ Tako lahko rečemo, da je gotovo največji dosežek pri vpisu slovenskih ledinskih in hišnih imen v avstrijski seznam nesnovne dediščine široko pozitivno medijsko poročanje v Avstriji in Sloveniji, kar je pripomoglo k drugačnemu dojojanju pomena ohranjanja slovenskih imen na Koroškem, ki so kulturno bogastvo, na katero smo lahko ponosni. Slovenska imena na Koroškem so predvsem uradne ustanove pogosto zapostavljale, tajile in pačile, zato je tem bolj razveseljivo, da je organizacija Unesco ta imena ovrednotila kot kulturno dediščino, ki je ohranjena in živa pri uradno priznani manjšini v Avstriji, in s tem prispevala k novemu – pozitivnemu dojojanju tega dela kulturne dediščine.

Projekt dokumentiranja slovenskih ledinskih in hišnih imen na Koroškem je bil deležen posebne pohvale, saj je bilo mogoče prepričljivo predstaviti, da domačini te kulturne dediščine ne ohranjajo le za arhive, temveč si prizadevajo za živo rabo v najširši javnosti. *Konvencija o varovanju nesnovne kulturne dediščine* ni »muzealska zaščita«, temveč spodbuja žive tradicije, da ostanejo »žive«. Na Koroškem krajevna kulturna društva ta imena posredujejo širši javnosti na zemljevidih in na svetovnem medmrežju, kjer sodobna tehnologija omogoča, da so vključeni tudi zvočni posnetki izgovora slovenskih narečnih imen.

PROJEKT DOKUMENTACIJE LEDINSKIH IN HIŠNIH IMEN NA KOROŠKEM – UKREP PROTI POZABI

ZBIRATELJSKA DEJAVNOST POSAMEZNIKOV IN KRAJEVNIH KULTURNIH DRUŠTEV

Prošnjo za vpis slovenskih ledinskih in hišnih imen v avstrijski seznam nesnovne dediščine so podpisali zastopniki društev in posamezniki, ki pripravljajo zemljevide z domačimi ledinskimi in hišnimi imeni na Koroškem.

² Gl. <http://nationalagentur.unesco.at>.

³ *Sorgt UNESCO-Ehrung der Flurnamen für Umdenken? Kärntner Tageszeitung*, 7. 4. 2010.

Že leta 2008 je v okviru projekta »Narava – trajna, regionalna in čezmejna proizvodnja in trženje kmečkih proizvodov iz Sel« nastal turistični zemljevid, na katerem so zapisana tudi slovenska hišna in ledinska imena (www.kosuta.at/projekt). Na zemljevidu, ki sta ga pripravila Interesna skupnost selskih kmetov in Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik (SNIUJ), so imena zapisana v knjižnem jeziku. Zapisi so zato tudi normativna osnova za rabo imen v nadaljnji pisni in javni rabi. V okviru projekta v Selah je Interesna skupnost selskih kmetov slovenska imena za domačije označila tudi s kažipotmi h kmetijam, s čimer so »na terenu« vidno opozorili na ohranjena slovenska domača imena. Zemljevid je izšel v nakladi 5000 izvodov, postavljenih je bilo okoli 100 kažipotov in označb za kmetije. Posebnost tega projekta pa je bila postavitve dvojezičnih označb za avtobusne postaje s privolitvijo in sodelovanjem ustreznih institucij in z oskrbnikom avtobusne linije.

Prav tako leta 2008 je Slovensko kulturno društvo »Gorjanci« izdalo zemljevid s slovenskimi ledinskimi, pokrajinskimi in hišnimi imeni v Kotmari vasi. Na zemljevidu so imena zapisana v narečni obliki. Zapise je pripravil domačin Jozi Pak iz Trabesinj, ki je med letoma 1980 in 2007 v nešteti pogovorih s prebivalci Kotmare vasi zbiral imena in jih zapisoval v fonetični obliki, ki jo je razvil kot samouk. Pri uresničitvi projekta je sodelovalo več kot 100 ljudi, zbranih in zapisanih je več ko 750 ledinskih in več ko 250 hišnih imen ter 100 gorskih in pokrajinskih imen. Društveniki so zemljevid opremili s fotografijami in krajšimi prispevki o pomenu imen, o imenih kmetij in o zbiratelju Joziju Paku.

Slovensko prosvetno društvo »Gorjanci« je leta 2011 na spletni strani (www.gorjanci.at) objavilo tudi zvočne posnetke narečnih ledinskih in hišnih imen, s čimer so zapisi dobili še dodatno vrednost tako za širšo javnost kot tudi za strokovnjake.

Po izidu omenjenih zemljevidov so v krajevnih slovenskih društvih začeli zbirati in dokumentirati hišna in ledinska imena po vsem Rožu, delo se je začelo tudi na Zilji in v Podjuni. Nastalo je pravo »gibanje«, ki si prizadeva za ohranitev teh imen, SNIUJ pa tem dejavnostim sledi in društvom pomaga na najrazličnejših ravneh njihovega delovanja.

V letu 2011 je Kulturno društvo Šmarjeta-Apače v sodelovanju s SNIUJ izdalo zemljevid z ledinskimi in s hišnimi imeni v Šmarjeti v Rožu, ki ima tudi uradni Unescov logotip. Osnovno gradivo za izvirna ledinska in hišna imena so prispevali Kotmirčan Jozi Pak in številni domačini, strokovno so bila obdelana v inštitutu. Obširno gradivo je bilo zbrano, dokumentirano in urejeno z različnimi strokovnjaki in poznavalci izvirnih poimenovanj. Na zemljevidu so prvič zapisana številna, doslej le v govoru ohranjena imena. Kjer je izvir jasen, so ledinska imena poknjžena etimološko, kjer se je poknjžena podoba preveč oddaljila od knjižne, so ohranjeni izrazi narečne govorice. Hišna imena so poknjžena skladno s pravili slovenskega pravopisa. Pripravo zemljevida je ob svojem študijskem izobraževanju v inštitutu spremljala Helena Dobrovljc iz Inštituta za slovenski jezik ZRC SAZU, ki je opozorila na težave pri zapisovanju predložnih zemljepisnih imen. Pri pripravi zemljevida so izdajatelji upoštevali kartografska pravila in njegovo namembnost. Zemljevid je namenjen domačinom, da bi spoznali že bolj ali manj zakrito jezikovno in kulturno plat svoje ožje domovine, ter gostom, ki v občini iščejo oddih in počitek ter ob tem odkrivajo naravne in

kulturne lepote občine ter njeno jezikovno in kulturno raznovrstnost. Kulturno društvo Šmarjeta Apače pripravlja tudi zemljevid z narečnimi imeni, ki bo izšel v letu 2012.

Prav tako je v letu 2011 je izšel zemljevid narečnih ledinskih in hišnih imen v Škofičah, tudi z Unescovim logotipom. Pobudnik tega zemljevida je bilo Slovensko prosvetno društvo Edinost Škofiče. Gradivsko osnovo za izvirna ledinska in hišna imena sta prispevala Kotmirčan Jozi Pak s karto narečnih imen in Terezija Pörtsch, p. d. Janšinja, z vaško kroniko, objavljeno v knjižni zbirki »Na poti skozi vas«. Narečna poimenovanja je v pogovorih z domačini več let dopolnjevala predsednica društva, Magda Errenst, strokovno pa so jih obdelali v SNIUJ. Na zemljevidu so prvič zapisana številna doslej le v govoru ohranjena imena. Zapisana so v poenostavljeni transkripciji, ki sledi dialektološkemu pravilom, hkrati pa omogoča berljivost v najširšem krogu ljudi. Pred skoraj 100 leti, leta 1910, je od 1271 škofiških občanov le 73 ljudi uporabljalo nemščino kot občevalni jezik. Danes je razmerje močno spremenjeno, skoraj nasprotno. Uporaba domačega slovenskega jezika močno nazaduje, tudi zato, ker v javnosti nima ustrezne veljave. Danes se poleg materinega jezika otroci bolj in bolj učijo tudi jezik sosedja in vsaj še en svetovni jezik, pri tem pa se premalo zavedamo, da je na Koroškem najbližji sosednji jezik domača slovenščina, domače narečje, ki je bilo do nedavnega v večini družin tudi družinski jezik.⁴

Zanimanju za slovenska imena na Koroškem lahko sledimo od 19. stoletja, izredno močna pa je bila raziskovalna dejavnost predvsem po drugi svetovni vojni – tako med nemško govorečimi kot slovenskimi raziskovalci (J. Šašel, A. Feinig, p. B. Kotnik, P. Zdovc idr.), ki so imena zapisovali, raziskovali in interpretirali ter objavljali v strokovnih in poljudnih publikacijah. S tem so ustvarili bogato zakladnico dokumentiranih imen na Koroškem, po kateri lahko sežejo strokovnjaki in širša javnost.⁵

Inovativen pristop za dokumentacijo ledinskih in hišnih je na Koroškem razvil zbiratelj Jozi Pak, ki je imena zapisal na zemljevidih in jih tako lokaliziral. Njegovo desetletja dolgo delo je doseglo širšo javnost z objavo zemljevida v Kotmari vasi. Slovenska prosvetna zveza mu je po Unescovem priznanju za dolgoletno zbirateljsko delo podelila Drabosnjakovo priznanje. Junija 2011 je bila odprta stalna razstava njegovih zemljevidov ledinskih in hišnih imen iz Roža. Razstavo *Zemljevidi proti pozabi* je pripravila Slovenska prosvetna zveza iz Celovca, na ogled je v k & k – Kulturnem in komunikacijskem centru v Šentjanžu v Rožu.

Po sprejetju slovenskih ledinskih in hišnih imen v Unescov seznam kulturne dediščine je tudi Slovensko planinsko društvo Celovec ustanovilo odbor za ledinska in hišna imena. Slovensko planinsko društvo si prizadeva za postavitve dvojezičnih kažipotov na gorskem območju dvojezičnega ozemlja Koroške, s katerimi želijo ohraniti domača slovenska ledinska in hišna imena tudi v naravi. SNIUJ opravlja predvsem dokumentacijsko delo s temeljitimi zapisi narečnih in poknjizenih slovenskih imen, ki jih zapisuje in javnosti predstavlja v obliki zemljevidov, Slovensko planinsko društvo pa želi s postavitvijo dvojezičnih kažipotov v naravi

⁴ Seznam vseh objavljenih zemljevidov je naveden v seznamu referenc.

⁵ Gl. seznam literature za hišna, ledinska in krajevna imena na Koroškem.

prispevati svoj delež za ohranitev domačih slovenskih imen v živi rabi. Slovensko planinsko društvo Celovec sodeluje z avstrijskimi planinskimi društvi in s Slovensko planinsko zvezo, s katero je doseglo dogovor za pregled zemljevidov, ki izhajajo v Sloveniji in segajo na Koroško. V sodelovanju z avstrijskimi planinskimi društvi in Planinsko zvezo Slovenije so leta 2010 uredili čezmejno pohodniško pot »Okoli Košute – Pot Alpske konvencije/Rund um die Koschuta – Weg der Alpenkonvention« z dvojezičnimi kažipoti na območju južne Koroške.

Zbirateljsko in dokumentacijsko delo ter priprava zemljevidov trenutno potekajo v občinah Pliberk, Žitara vas, Šmarjeta, Borovlje, Bilčovs, Hodiše, Bistrica v Rožu, Šentjakob v Rožu, Bekštanj, Bistrica na Zilji in Podklošter. Pri projektu sodelujejo posamezniki, društveniki in študenti/študentke ter mladi raziskovalci – slovenisti in geografi. Projekt organizacijsko spremljata osrednji kulturni organizaciji koroških Slovencev (Krščanska kulturna zveza – KKZ in Slovenska prosvetna zveza – SPZ), strokovno pa SNIUJ.

ORGANIZACIJSKA IN STROKOVNA POMOČ INSTITUCIJ IN OSREDNJIH KULTURNIH USTANOV

Po sprejetju slovenskih ledinskih in hišnih imen v seznam nesnovne dediščine v letu 2010 so sodelavci SNIUJ v sodelovanju s KKZ in SPZ pripravili delovni srečanja za društva, ki si prizadevajo za ohranjanje slovenskih imen na Koroškem. Udeležili so se jih številni zastopniki društev in pobudniki, ki v svojih krajih zbirajo in zapisujejo hišna in ledinska imena. Prvo srečanje je bilo namenjeno predstavitvi stanja dokumentacije slovenskih ledinskih in hišnih imen v posamičnih krajih, drugo pa zapisovanju imen. Ker so z dokumentacijo ledinskih in hišnih imen povezana številna vprašanja, je treba delovanje na raznih ravneh skrbno premisliti. Osnovna raven so zapisi in zvočna dokumentacija v narečjih, ki so podlaga, na kateri gradimo. Prav tako zahtevna je druga raven, tj. skrbno poknjizenje imen za namen pisne rabe. Hkrati je treba upoštevati tudi dosedanje zapisovanje imen v literaturi in arhivih. Nič manj zahteven ni prenos imen na zemljevide. Potrebni so tako zapisi v narečju kot v knjižnem jeziku, veliko možnosti pa nudi medmrežje, kamor je mogoče vključiti tudi zvočno dokumentacijo.

V letu 2011 je bila pod vodstvom SNIUJ ustanovljena posebna delovna skupina strokovnjakov in izvedencev, ki je navezala stike z avstrijsko komisijo za standardizacijo AKO (Arbeitsgemeinschaft für Kartographische Ortsnamenkunde) in s Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade RS. Delovna skupina obe komisiji obvešča o delu, pripravlja gradivo in opozarja na še nerazrešena vprašanja.

Aprila 2011 so bili člani omenjene delovne skupine vabljeni na sestanek s predstavnicami Združenih narodov v Ženevi, gospo Farido Shaheed. Poleg pozitivnih premikov na področju slovenskih ledinskih in hišnih imen po njihovem sprejetju v Unescov seznam, so zastopniki delovne skupine na sestanku predstavili tudi problem ob zavrnitvi dvojezičnih kažipotov na Peci; te je z večinskim sklepom zavrnil pristojni občinski svet v Bistrici pri Pliberku, čeprav so prav ta imena takrat že bila Unescova dediščina.

Zastopniki delovne skupine so bili oktobra 2011 uradno povabljeni na sestanek Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade RS. Ob tej priložnosti so opozorili

na težave pri pisanju predložnih ledinskih imen, kjer je končni zapis odvisen od lastnoimenskosti oziroma občnoimenskosti neprvih, torej nepredložnih sestavin. V sodelovanju s Heleno Dobrovoljc iz Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU so na osnovi gradiva za karto Šmarjeta v Rožu pripravili predlog za zapis nenaselbinskih predložnih imen in ga posredovali Komisiji za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.

Marca 2012 je avstrijska komisija AKO na redni sestanek uradno povabila Martino Piko-Rustia, da je v daljšem prispevku predstavila zapisovanje slovenskih imenih na zemljevidih. Opozorila je, da je treba pri zapisovanju krajevnih imen, hišnih imen in drugih geografskih imen (imena vodovij, gora, ledin, pokrajin ipd.) na zemljevidih za dvojezično območje južne Koroške upoštevati različna izhodišča. Na neuradnih zemljevidih, ki jih izdajajo slovenska društva in ustanove, so vsa krajevna imena na dvojezičnem območju (deloma tudi imena izven tega območja) zapisana dvojezično. Zemljevidi imajo kulturne, pedagoške ipd. namene in cilje, glavni namen zemljevidov pa je ozaveščanje javnosti o do danes v živi rabi ohranjenih slovenskih imenih kot pomembni kulturni dediščini. Ob reševanju vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel na Koroškem je bilo določeno, da je treba z dvojezičnimi krajevnimi napisi označiti 164 naselij (novela k zakonu o narodnih skupnostih, BGBl. I Nr. 64/2011). Osnova za slovenske imenske oblike je knjiga Pavla Zdovca *Slovenska imena na Koroškem – Slowenische Namen in Kärnten*, ki se je od prvega izida v letu 1993 razvila v standardni priročnik in je bistveno pripomogla k poenotenju načina pisanja slovenskih krajevnih imen na Koroškem (Zdovc 1993, 2008, 2010). Oblike imen so določene na osnovi slovenskega knjižnega jezika, vendar so upoštevane tudi krajevne značilnosti in posebnosti (npr. Gradiče namesto Gradišče). Ne glede na različna stališča strokovnjakov o pisanju nekaterih krajevnih imen je treba upoštevati oblike, ki so določene v noveli k zakonu o narodnih skupnostih kot obvezujoče in jih kot take sprejeti ne le na krajevne table, temveč tudi na zemljevide in publikacije vseh vrst (npr. vodnike ipd.). Uradna dvojezična imena morajo obvezno sprejeti tudi na uradne topografske zemljevide, ki jih izdaja Zvezni urad za meroslovje in geodezijo (Bundesamtes für Eich- und Vermessungswesen – BEV). Slovenska imena so na zemljevidih, ki jih izdaja BEV, trenutno še zapisana v oklepaju Bleiburg (Pliberk), za uradne dvojezične krajevne table je zakonsko določen zapis s poševno črto, zato na zemljevidih, ki jih izdajajo društva, krajevna imena na dvojezičnem območju zapisujemo: Bleiburg/Pliberk, Rinkenberg/Vogrče, St. Jakob im Rosental/Šentjakob v Rožu, Untergreuth/Spodnje Rute, Tichoja/Tihoja, Achomitz/Zahomec itn. Slovenska imena na dvojezičnem območju so endonimi (endonim označuje ime v mejah določenega ozemlja), zato jih zapisujemo s poševno črto. Ohranjena slovenska imena na nemškem območju ali nemška imena na slovenskem območju pa so eksonimi (eksonim označuje ime zunaj določenega ozemlja) in jih zato navajamo v oklepaju, npr. Gurk (Krka), Friesach (Breže), Wien (Dunaj) na slovenskih zemljevidih, ali Ljubljana (Laibach), Mežiška dolina (Mießtal) na avstrijskih zemljevidih, ki segajo čez mejo.

Na uradnih zemljevidih, ki jih izdaja avstrijski zvezni urad (BEV), so hišna imena zapisana povsem različno, kar je razvidno iz primerov v občini Pliberk: Gradischnig,

Brdnik, Puschnig, Blazej, Petrej. Slovenska imena so v nemščini večkrat zapisana z nemško ortografijo ali pa njej prilagojeno (Gradišnik – Gradischnig, Brdnik – Werdnig), nekatera imena so smiselno prevedena (Mlinar – Müller), pri nekaterih pa je prišlo tudi do odtujevanja pomena prvotnega hišnega imena. Ime za hišo in domačijo lahko določi posestnik. Nekateri posestniki so potujčena (ponemčena) poimenovanja spremenili v prvotno slovensko obliko tudi v uradnih dokumentih.

Na zemljevidih zapisujemo še imena polj, travnikov, gozdov, vodovij, pokrajin, poti, orientacijskih točk ipd. Številna teh imen so na zemljevidih, ki jih pripravljajo kulturna društva, zapisana prvič in nimajo (avtohtonih) nemških ustreznice, zato jih ne prevajamo. Tudi ledinska imena so – podobno kot hišna imena – v nemščini večkrat zapisana le z nemško ortografijo ali njej prilagojeno (Košuta – Koschuta, Brda – Werda), ali pa so bila vsebinsko prevedena (Blato – Moos). Pri nekaterih imenih je v nemškem jeziku prišlo do tako močne odtujitve, da prvotnega pomena imena in njegovega odnosa do narave ni mogoče več prepoznati: npr. Hvbábúč hrábn je postal Wutschigraben (hvbábúč hrábn je narečno poimenovanje za 'globoki graben' v nemščini Tiefer Graben). Pri gorskih imenih je deloma prišlo tudi do sistematičnega ponemčevanja domačih slovenskih imen, ki jih tako slovensko kot tudi nemško govoreči niso sprejeli (npr. Malovršnikov vrh - Zwölferkopf, Kozjak - Geißberg), zato na zemljevide zapišemo le imena, ki jih uporabljajo domačini. Pokrajinska in gorska imena ter imena voda in druga imena, ki so v rabi v obeh jezikih, so na zemljevidih, ki jih izdajajo kulturna društva, označena s poševno črto: Drau/Drava, Freibacher Stausee/Homeliško jezero, Schwarzgupf/Črni vrh.

Zemljevidi, ki jih izdajajo slovenske ustanove in kulturna društva, so pomemben vir za mikrotoponomastiko, tj. za slovenska pokrajinska, vodna in gorska imena ter za hišna imena na Koroškem. V sodelovanju SNIUJ, avstrijske komisije za standardizacijo imen (AKO) in ob strokovni pomoči Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade RS naj bi nastal seznam pokrajinskih, vodnih in gorskih imen na Koroškem, zato je potrebna standardizacija krajevnih, pokrajinskih, vodnih in gorskih ter drugih imen. Standardizacija oz. poenotenje načina pisanja je pomembno za nadaljnjo rabo teh imen na drugih zemljevidih, na kaŕipotih, v vodnikih in drugih publikacijah (Klinar idr. 2005: 36–38).

Osrednji kulturni organizaciji koroških Slovencev SPZ in KKZ sta v okviru operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija–Avstrija 2007–2013 v letu 2010 prijaviili čezmejni projekt »Kulturni portal ledinskih in hišnih imen na Koroškem«, projektna partnerja na slovenski strani sta Razvojna agencija Gorenjske in Gornjesavski muzej Jesenice. Projekt je bil odobren in se izvaja od 1. oktobra 2011, cilji projekta pa so priprava poenotene metodologije, priprava zemljevidov in skupnega čezmejnega spletnega kulturnega portala ledinskih in hišnih imen na Koroškem in Gorenjskem. Kot strokovna partnerja sta vključena SNIUJ in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. V sklopu projekta je julija 2011 izšel strokovni priročnik *Metode zbiranja hišnih in ledinskih imen« s poenoteno metodologijo za dokumentacijo ledinskih in hišnih imen ter navodili in smernicami za društvenike in raziskovalce – strokovnjake* (Klinar idr. 2005).

JAVNO DELO – PROMOCIJA SLOVENSKE KULTURNE DEDIŠČINE

Po sprejetju slovenskih ledinskih in hišnih imen v seznam nesnovne dediščine v Avstriji so o tem poročali (in še poročajo) avstrijska in slovenska televizija (dnevna poročila, kulturne oddaje itn.), avstrijske, koroške in slovenske radijske postaje, avstrijski in slovenski časopisi, s čimer so pripomogli k širšemu – javnemu ozaveščanju teh imen kot kulturne dediščine. Sledile so se številne prireditve, vabila na konference, v šole ipd., ki dodatno prispevajo k najširši promociji te kulturne dediščine in tudi k predstavitvi dejavnosti slovenskih krajevnih kulturnih društev.

Septembra 2010 je potekala vseavstrijska prireditev Dolga noč jezikov (www.langenachtersprachen.at). Zvezno ministrstvo za pouk, umetnost in kulturo je vabilo ustanove v Avstriji, da sodelujejo s projekti in prireditvami. V to prireditev so bila vključena tudi predavanja Heinz-Dieterja Pohla, *Der Beitrag der Minderheiten zum Namengut Österreichs / Prispevek manjšin k dediščini imen v Avstriji*, ki so potekala v Pliberku (prireditelji Kulturni referat Mestne občine Pliberk, MePZ Podjuna, MoPZ Kralj Matjaž) in v Šentprimozu (prireditelji SPD Danica, SPD Vinko Poljanec, GWL Škocjan). V »Stari pošti« v Bistrici na Zilji je imel H.-D. Pohl predavanje *Das Slowenische und das Deutsche im unteren Gailtal / Nemška in slovenska imena spodnje Zilje* (prireditelji: SPD Zila in Volilna skupnost Straja vas). Na Koroškem so zapustili sled vsi zgodovinsko navzoči jeziki. Referent je z zgledi predstavil jezikovne plasti (predrimsko, romansko, slovansko oziroma slovensko, bavarsko, sodobno nemščino), ki se zrcalijo v imenih na Koroškem, in podal primerjave z imeni na Gradiščanskem. Opozoril je tudi na sledi slovenščine v koroški in avstrijski nemščini in na slovenske sposojenke na Koroškem, na Vzhodnem Tirolskem in drugod. Posebej je upošteval krajevna imena v Podjuni in na Zilji.

Še pred sprejetjem imen v avstrijski seznam Unesca je Martina Piko-Rustia na mednarodni konferenci »Živeti z dediščino«, ki jo je leta 2009 na Ptuju organiziralo Slovensko etnološko društvo v sodelovanju s Slovensko nacionalno komisijo za Unesco, spregovorila na temo *Varovanje nesnovne dediščine v manjšinski kulturi – Slovenska ledinska in hišna imena na Koroškem kot primer dobre prakse*. Na posvetu je vodja Avstrijske nacionalne agencije za nesnovno dediščino Maria Walcher spregovorila o prizadevanjih za prvi avstrijski razpis za vključitev elementov v nacionalni seznam. Takrat na Koroškem o pripravi vloge za Unescov seznam še nismo razmišljali, vendar je razprava na Ptuju pripomogla, da smo v tem projekt prepoznali kot zgleden projekt.

Po sprejetju ledinskih imen v Unescov seznam je Martina Piko-Rustia leta 2010 na »X. srečanju Slovencev iz zamejstva in po svetu« v uvodnem prispevku predstavila prizadevanja slovenskih krajevnih kulturnih društev za ohranjanje imenske dediščine in opozorila na pomen uvrstitve v avstrijski seznam Unesca (Piko-Rustia 2010a). Prav tako je takrat opozorila tudi na pripravo kataloga žive dediščine v Sloveniji, v katerega naj bi, po predlogu tedanjega koordinatorja za varstvo žive kulturne dediščine v Sloveniji, Naška Križnarja, vključili tudi dediščino Slovencev v zamejstvu. Katalog naj bi predvsem evidentiral živo dediščino v slovenskem kulturnem prostoru in predlagal vpise v državni register.⁶

⁶ Spletno mesto do konca leta 2010: www.zkds.si, zdaj: <http://www.nesovnadediscina.si/seznam-vpisanih-enot-nesnovne-kulturne-dediscine>.

Martina Piko-Rustia je projekt predstavila tudi na zasedanju stalnega komiteja za geografska imena v nemškem prostoru (StAGN – Ständiger Ausschuss für geographische Namen), ki je aprila 2010 zasedal v Tinjah. Udeleženci so z zanimanjem razpravljali o novi možnosti zaščite in živega ohranjanja te pomembne dediščine z Unescovo podporo. Zato je oktobra 2011 projekt predstavila tudi učiteljem avstrijskih Unescovih šol, ki so takrat imeli zborovanje na Koroškem, decembra 2011 pa tudi dijakom celovške Slovenske gimnazije in Vegove gimnazije v Ljubljani v okviru skupnega projektne tedna obeh šol.

Delovna skupina za Slovence zunaj meja RS pri Slovenskem etnološkem društvu, ki jo vodi Katalin Munda Hirnök, pa je organizirala tri posvete na temo varovanja nesnovne dediščine pri Slovencih v zamejstvu. Prva delavnica je potekala leta 2010 v Špietru, druga leta 2011 v Monoštru, tretja pa leta 2012 v Plešcih na Hrvaškem. Z delavnicami so želeli organizatorji ozavestiti pomen ohranjanja žive dediščine pri Slovencih v zamejstvu tako na lokalni ravni kot v Sloveniji, hkrati pa opozoriti tudi na to, da je treba to dediščino predstaviti v državnih registrih držav, kjer živijo slovenske manjšine (Italija, Avstrija, Madžarska in Hrvaška).

SKLEP

Za sklep lahko ugotovimo, da je sprejetje slovenskih ledinskih in hišnih imen v avstrijski seznam nesnovne kulturne dediščine izostrilo fokus na to pomembno kulturno dediščino, ki je bila postavljena v središče pozornosti javnega poročanja, strokovne obravnave in, kar je najpomembnejše, lokalnega življenja.

Slovenska ledinska in hišna imena so živa kulturna dediščina, ki je globoko ukoreninjena v zavesti slovensko in nemško govorečih Korošcev, ta imena so tudi bistvena sestavina kulturne in narodne identitete koroških Slovencev. Dokumentacija imen je pomembna za razumevanje gospodarskega in socialnozgodovinskega razvoja Koroške. Mnoga slovenska imena so živa le v ustnem izročilu in do danes še niso bila zapisana. Zemljevidi to izročilo ohranjajo v pisni podobi, v smislu Unescove konvencije pa naj bi imena ostala predvsem v živi rabi. Tako kot ohranjamo bisere naše materialne dediščine, je tudi naša nematerialna – duhovna dediščina zaklad, ki ga je treba ohraniti za naslednje rodove.

REFERENCE

LITERATURA

Klinar, Klemen idr.

2012 *Metode zbiranja hišnih in ledinskih imen. Projekt FLU-LED v okviru Operativnega programa Slovenija–Avstrija 2007–2013*. Jesenice: Gornjesavski muzej.

Piko-Rustia, Martina

2010a Skupni slovenski kulturni, gospodarski in znanstveni prostor. Od zamisli do realizacije. V: Jerman, Katja (ur.), *Prvih deset let. Zbornik ob X. vseslovenskem srečanju, julij 2010*. Ljubljana: Državni zbor (Knjižna zbirka Državnega zbora Republike Slovenije), 92–98.

- 2010b Slovenska ledinska in hišna imena sprejeta v Unescov seznam nesovne dediščine v Avstriji. *Glasnik SED* 50 (1/2): 74–75.

ZEMLJEVIDI

Kärnten – Koroška

- 1994 *Kärnten – Koroška. Slovenska krajevna imena na Koroškem / Slowenische Ortsnamen in Kärnten.* Celovec, Ljubljana, Dunaj / Klagenfurt, Ljubljana, Wien: Mohorjeva založba / Verlag Hermagoras.
- 2004 *Kärnten – Koroška. Lehrbehelf für öffentliche zweisprachige Volksschulen in Kärntens Gemeinden / Učni pripomoček za javne dvojezične šole v koroških občinah.* Klagenfurt/Celovec: Strokovno pedagoško združenje/Pädagogische Fachvereinigung.

Kärnten – Republik Österreich

- 2005 *Kärnten – Republik Österreich. Die südlichen und südöstlichen Gebiete Kärntens – Wandkarte / Koroška – Republika Avstrija. Južni in jugovzhodni predeli Koroške – Stenski zemljevid.* Klagenfurt/Celovec: Strokovno pedagoško združenje / Pädagogische Fachvereinigung.

Kotmara vas

- 2008 *Kotmara vas – Horni Kompájn, Konják in Hudár: Slovenska ledinska, krajinska in hišna imena / Köttmannsdorf – Horni Kompájn, Konják und Hudár: Slowenische Flur, Gebiets und Hofnamen.* Gorjanci: Slovensko prosvetno društvo Gorjanci / Slowenischer Kulturverein Gorjanci (www.gorjanci.at).

Šmarjeta v Rožu

- 2011 *Šmarjeta v Rožu – St. Margareten im Rosental.* Izdalo: Apače in Celovec: Kulturno društvo Šmarjeta Apače v sodelovanju s Slovenskim narodopisnim inštitutom Urban Jarnik / Hg. von: Kulturverein St. Margareten Abtei in Zusammenarbeit mit dem Slowenischen Volkskundestitut Urban Jarnik.

Škofiče – Schiefing

- 2011 *Škofiče – Schiefing. Škofiče / Schiefing: Slovensko prosvetno društvo Edinost Škofiče / Slowenischer Kulturverein Edinost Schiefing.*

Življenjski prostor Sele – Lebensraum Zell

- 2008 *Življenjski prostor Sele / Lebensraum Zell.* Sele/Zell: Interesna skupnost selskih kmetov / Interessensgemeinschaft der Zeller Bauern (www.kosuta.at).

KOROŠKA HIŠNA IMENA

Feinig, Anton

- 1958 *Die Namen der Bauernhöfe im Bereich der einstigen Grundherrschaft Hollenburg in Kärnten. Disertacija.* Dunaj: Univerza na Dunaju.

Feinig, Anton in Tatjana

- 2005 *Familiennamen in Kärnten und den benachbarten Regionen.* Celovec, Ljubljana, Dunaj: Mohorjeva založba.

Kotnik, Bertrand

- 1992–2011 *Zgodovina hiš južne Koroške.* Celovec, Ljubljana, Dunaj: Mohorjeva založba

1. knjiga: *Občina Bilčovs*, 1992.
2. knjiga: *Občina Kotmara vas*, 1993.
3. knjiga: *Občina Bistrica v Rožu*, 1995.
4. knjiga: *Občina Rožek*, 1996.
5. knjiga: *Občina Št. Jakob v Rožu*, 1997.
6. knjiga: *Župnija Šmihel pri Pliberku*, 1999.
7. knjiga: *Občina in župnija Šmarjeta v Rožu*, 2001.
8. knjiga: *Občina Sele*, 2002.
9. knjiga: *Župniji Globasnica in Šteben*, 2004.
10. knjiga: *Župnije Radiše, Golšovo in Podgrad*, 2006.

11. knjiga: Župniji Žitara vas in Št. Lipš, 2007.
12. knjiga: *Spodnja Zilja*, 2008.
13. knjiga: *Župnija Pliberk in okolica*, 2008.
14. knjiga: *Pražupnija Marija na Zilji*, 2009.
15. knjiga: *Tržna občina Železna Kapla – Bela*, 2011

Kulterer, Hubert Fabian

1965 *Die Haus- und Hofnamen des Jauntales. Disertacija*. Dunaj: Univerza na Dunaju.

Lesjak, Hans-Peter

1999 *Die Geschichte der Häuser und Bauernhöfe der Marktgemeinde Velden am Wörthersee bis 1828*. Velden/Urba: Samozaložba.

Šašel, Josip

1954 Naša osebna imena. *Svoboda* (Celovec: Slovenska prosvetna zveza) 2 (l. 6.): 33–43.

KOROŠKA LEDINSKA IN KRAJEVNA IMENA

Feinig, Anton

- 1970 Pojdam v Rute – stara ledinska imena. V: *Letno poročilo ZG za Slovence XIII, 1969/70*. Celovec: Zvezna gimnazija za Slovence, 61.
- 1974 Krajevna, ledinska in hišna imena. V: *Letno poročilo ZG za Slovence XVII, 1973/74*. Celovec: Zvezna gimnazija za Slovence, 67–71.
- 1975 Krajevna, ledinska in hišna imena v Rožu (1. nadaljevanje). V: *Letno poročilo ZG za Slovence XVIII 1974/75*. Celovec: Zvezna gimnazija za Slovence, 60–63.
- 1976 Krajevna, ledinska in hišna imena v Rožu (2. nadaljevanje). V: *Letno poročilo ZG za Slovence XIX, 1975/76*. Celovec: Zvezna gimnazija za Slovence, 72–77.
- 1979 Hišna in ledinska imena v Velni vesi (Velinji vasi) – nemško Wellersdorf. V: *Letno poročilo ZG za Slovence XXII, 1978/79*. Celovec: Zvezna gimnazija za Slovence, 1979, str. 69–76.
- 1981 Hišna in ledinska imena v Kožentavri. V: *Letno poročilo ZG za Slovence XXIV, 1980/81*. Celovec: Zvezna gimnazija za Slovence, 65–70.
- 1982 Krajevna, ledinska in hišna imena v Rožu. V: *Letno poročilo ZG za Slovence XXV, 1981/82*. Celovec: Zvezna gimnazija za Slovence, 64–67.

Karner, Iris

- 2004 *Die Karawanken. Eine bergnamenkundliche Untersuchung unter besonderer Berücksichtigung des slowenischen Elements (Diplomska naloga)*. Celovec: Univerza v Celovcu.
- 2007 *Der Kärntner Anteil der karnischen Alpen vom Plöckenpass bis in das Kanaltal. Ein Blick auf die Namen einer Sprach- und Kulturkontakzone entlang des Kärntner Grenzgebirges (Disertacija)*. Celovec: Univerza v Celovcu.
- 2010 *Das Namengut des Kärntner Anteils der Karnischen Alpen. Stille Zeugen der slawischen, romanischen und deutschen Sprach- und Kulturkontakzone vom Plöckenpass bis ins Kanaltal*. Saarbrücken: Südwestdeutscher Verlag für Hochschulschriften.
- 2012 *Die Bergnamen der Karawanken*. Wien: Praesens, 2012.

Kattinig, Franc, Miha Kulnik in Janko Zerzer

2004–2005 *Dvojezična Koroška. Seznam dvojezičnih imen južne Koroške*. Celovec, Ljubljana in Dunaj: Mohorjeva založba.

Kranzmayer, Eberhard

1956–58 *Ortsnamenbuch von Kärnten* (Archiv für vaterländische Geschichte und Topographie 50, 52). Klagenfurt: Verl. d. Geschichtsvereines für Kärnten.

Kronsteiner, Otto

1974 *Die slowenischen Namen Kärntens in Geschichte und Gegenwart*. Wien: Österreichische Gesellschaft für Namensforschung.

Pohl, Heinz-Dieter

- 2000 Kärnten – deutsche und slowenische Namen. Koroška – slovenska in nemška imena. Kommentiertes zweisprachiges Verzeichnis der Siedlungs-, Berg- und Gewässernamen. *Österreichische Namenforschung* 28 (2–3). (Licenčna izdaja v seriji *Studia Carinthiaca Bd. XIX*. Celovec, Ljubljana, Dunaj: Mohorjeva založba).
- 2001 Die Bergnamen der Karnischen Alpen im Bereich des Kärntner Gail- und Lesachtales. V: *Kärntner Landesgeschichte und Archivwissenschaft. Festschrift für Alfred Ogris*. Klagenfurt: Verlag des Geschichtsvereines für Kärnten, 51–63.
- 2007 Die Bedeutung des Slowenischen für die Toponymie der Tauernregion. *Wiener Slavistisches Jahrbuch* 53 (2007). Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 9–25.
- 2011-12 *Deutsch-slowenisches Verzeichnis der Kärntner Orts-, Gewässer- und Bergnamen (und einiger weiterer wichtiger Objekte) im Auftrag des Volksgruppenbüros Kärnten zusammengestellt von Heinz-Dieter Pohl*. Klagenfurt: H.D. Pohl & Volksgruppenbüro.

Šašel, Josip

- 1930 Imenoslovje Koroških Karavank. *Planinski vestnik* 30 (7): 163–164 (I: Ob Zili); (8): 186–188; (9): 203–205 (II: Ob Zgornjem Rožu); (12): 279–283 (III: Ob Spodnjem Rožu).
- 1931 Imenoslovje Koroških Karavank. *Planinski vestnik* 31 (1): 16 (Konec III. dela); (2): 53–54 (IV: Ob Beli).
- 1951 Kako pišemo naša krajevna imena? *Svoboda* (Celovec: Slovenska prosvetna zveza), 1. 4.: 5–13, 50–58, 94–105, 144–148.
- 1952 Koroška imena na naših specialkah. *Planinski vestnik* 52 (5): 226–229; (8): 329–337; (9): 384–390; (10): 428–432.
- 1953 Avstrijska kartografija ob naši meji. *Planinski vestnik* 53 (1): 21–23.
- 1954 Koroška v naši topografiji. *Planinski vestnik*, 54 (1): 46–50.
- 1956 Spodnji Rož v luči krajevnih imen. *Planinski vestnik* 56 (2): 88–101.
- 1957 Koroški imenoslovni problemi. *Jezik in slovstvo* 3 (3): 119–123.
- 1960 Nekatera koroška geografska imena. *Geografski vestnik* 32: 259–263.
- 1961 Znanstveno vsekakor neobičajen postopek (pripombe k knjigi: Eberh. Kranzmayer, Ortsnamensbuch von Kärnten, I. Teil: Die Siedlungsgeschichte Kärntens von der Urzeit bis zur Gegenwart im Spiegel der Namen, Klagenfurt 1956). *Koledar slovenske Koroške 1961*. Celovec: Slovenska prosvetna zveza, 48–59.
- 1962 Imena Singerberg in Saualpe izhajajo iz slovenščine. *Koledar slovenske Koroške 1962*. Celovec: Slovenska prosvetna zveza, 84–87.

Zdovc, Pavel

- 1993 *Slovenska krajevna imena na avstrijskem Koroškem / Die slowenischen Ortsnamen in Kärnten*. Celovec: Slovenski znanstveni inštitut.
- 2008 *Slovenska krajevna imena na avstrijskem Koroškem. Pregledana in preurejena ter z več sto jezikovnimi imenskimi podatki razširjena žepna izdaja*. Celovec: Drava, 2008.
- 2010 *Slovenska krajevna imena na avstrijskem Koroškem*. Razš. izd. / *Die slowenischen Ortsnamen in Kärnten*. Erw. Aufl. Ljubljana: SAZU, 2010.

SLOVENIAN FIELD AND HOUSE NAMES IN THE AUSTRIAN INVENTORY OF INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

In March 2010, the first list of UNESCO intangible cultural heritage in Austria was presented to the public. Among the first elements to be included were Slovenian field and house names in the region of Carinthia (Slowenische Flur- und Hofnamen in Kärnten). When in 2010 Austria presented for the first time the traditions of intangible heritage to be preserved with the support of

the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage (2003), the media interest was accordingly high. Slovenian field and house names as important elements of cultural heritage were reported on by Austrian and Slovenian national televisions, Austrian, Carinthian and Slovenian radio stations, as well as Austrian and Slovenian newspapers. The most important, however, were reports by the Carinthian media, which included the question whether the inclusion of the names on the UNESCO list would incite a change in the way of thinking in Carinthia.

The application to add Slovenian field and house names to the Austrian list of intangible heritage was signed by representatives of associations as well as individuals who had been devising maps of Carinthia featuring domestic field and house names. 2008 saw the publication of a tourist map with standardised field and house names in Sela (www.kosuta.at/projekt) and a map of dialect names in Kotmara vas (www.gorjanci.at). As they were published, field and house names began to be collected and documented following their example in local Slovenian associations across the Rož valley, similar efforts also appearing in the valleys of Zilja and Podjuna. The year 2011 brought two new publications: a municipal tourist map in Šmarjeta v Rožu with standardised names and a map of dialectal names in Škofiče. Both maps also carried the official Unesco logotype. Efforts in collecting, documenting as well as devising maps have been carried out in municipalities of Pliberk, Žitara vas, Šmarjeta, Borovlje, Bilčovs, Hodiše, Bistrica v Rožu, Šentjakob v Rožu, Bekštanj, Bistrica na Zilji and Podkloster. Project contributors include individuals, members of associations, students and young researchers – from fields of Slovenian linguistics and ethnography. Organisational support to the project is provided by the central cultural organisations of Carinthian Slovenians (Christian Cultural Association and Slovenian Cultural Association), and expert support is provided by Urban Jarnik Institute of Slovenian Ethnography.

The interest in Slovenian names in Carinthia can be traced back to the 19th century, but research was particularly intense after World War II – both by German-speaking and Slovenian researchers. They recorded the names, researched and interpreted them, as well as published in expert and popular publications, thus creating a rich treasury of documented names that has been available to experts and to the general public. An innovative approach to documenting field and house names in Carinthia was devised by the collector Jozi Pak, who localised the names by placing them on maps.

After the Slovenian field and house names were added to the Austrian list of Unesco intangible cultural heritage (2010), the staff of Urban Jarnik Institute of Slovenian Ethnography in cooperation with the central cultural organisations prepared working meetings for the associations working towards the preservation of Slovenian names in Carinthia. Slovenian Mountaineering Society Klagenfurt has also formed a board for field and house names and has been striving for bilingual signposts to be mounted in the mountainous area of the Carinthian bilingual area, thus wanting to preserve Slovenian field and house names also in their natural environment.

In 2011, a special working group consisting of professionals and experts was formed at the initiative of Urban Jarnik Institute of Slovenian Ethnography, and they established contacts with AKO Austrian Standardisation Commission (Arbeitsgemeinschaft für Kartographische Ortsnamenkunde)

and the Slovenian Governmental Commission for the Standardisation of Geographical Names. The group informs both commissions on its work, develops materials, and warns of unresolved issues. In April 2011, members of the working group were invited to a meeting with the United Nations representative to Geneva, Ms Farida Shaheed. In October 2011, group representatives were also invited officially to a meeting of the Slovenian Commission for the Standardisation of Geographical Names, and in March 2012, the AKO Austrian Commission invited Martina Piko-Rustia to their regular meeting, where she presented in discussion how Slovenian names are written down on maps.

Within the cross-border cooperation operational programme SI-AT 2007-2013, the Slovenian Cultural Association and the Christian Cultural Association have been implementing the cross-border project "Cultural Portal of Field and House Names in Carinthia" since October 2011, their project partners in Slovenia being Gorenjska Development Agency, and Gornjesavski muzej Jesenice, with expert partners Urban Jarnik Institute of Slovenian Ethnography and Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language, ZRC SAZU. Aims of the project include development of a unified methodology, as well as preparation of maps and a joint cross-border online cultural portal of field and house names in Carinthia and Gorenjska regions. The project saw the publication of the expert handbook Methods of Collecting Field and House Names (2011) presenting a unified methodology of documenting field and house names.

Based on the already mentioned extensive media coverage, Slovenian field and house names on the list of UNESCO intangible heritage in Austria encouraged a wider growth in public awareness of these names being part of cultural heritage. This was followed by several events, invitations to conferences and schools, etc., which contributed to a general promotion of such cultural heritage, as well as a presentation of activities of Slovenian local cultural societies.

Slovenian field and house names are part of living cultural heritage that is ingrained strongly in the perception of Slovenian- and German-speaking Carinthians, and are also a major element in the cultural and national identity of Slovenians in Carinthia. To understand the economic and social-historical development of Carinthia, it is important to document these names. Numerous Slovenian names have so far only been living in the oral tradition and have not been documented in writing. Maps help preserve this tradition in the written form, whereas the UNESCO Convention predicts for the names to remain being used actively.

Mag. Martina Piko-Rustia, Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, 10.-Oktober Straße 25/3, A- 9020 Klagenfurt/Celovec, Avstrija, piko@ethno.at